

Nr 296.

Godkänd av första kammaren den 8 juni 1932.

Godkänd av andra kammaren den 8 juni 1932.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till beredskapsarbeten för motverkande av arbetslöshet.

(Statsutskottets utlåtande nr 124.)

Till Konungen.

Uti den till riksdagen den 4 januari 1932 avlätna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1932/1933 har Eders Kungl. Maj:t (punkt 3 av det vid propositionen under rubrik »Oförutsedda utgifter» fogade utdraget av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag) föreslagit riksdagen att, i avbidan på den proposition, som kunde komma att avlåtas i ämnet, till beredskapsarbeten för motverkande av arbetslöshet för budgetåret 1932/1933 beräkna ett reservationsanslag av 3,000,000 kronor.

Därefter har Eders Kungl. Maj:t i en till riksdagen avläten, den 22 april 1932 dagtecknad proposition, nr 251, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för sistnämnda dag, föreslagit riksdagen att till beredskapsarbeten för motverkande av arbetslöshet för budgetåret 1932/1933 under titeln »Oförutsedda utgifter» anvisa ett reservationsanslag, att användas i huvudsaklig överensstämmelse med i statsrådsprotokollet angivna grunder, av 3,000,000 kronor.

Enligt riksdagens mening måste alltjämt tvekan hysas om lämpligheten av att vid sidan av de i arbetslöshetskommissionens regi bedrivna direkta nödhjälpsarbetena anordna andra statliga arbeten, vid vilka, i trots av deras mer eller mindre framträdande karaktär av arbetslöshetsföretag, tillämpas den allmänna arbetsmarknadens löner.

Då vid nästföregående års riksdag anslag anvisades till beredskapsarbeten, skedde emellertid detta till förverkligande av ett av riksdagen vid skilda tillfällen och i olika sammanhang uttryckt önskemål om en utvidgning av den statliga företagarverksamheten under depressionstider. I överensstämmelse med denna uppfattning borde alltså en rådande större

arbetslöshet i vissa fall kunna motivera en påskyndad igångsättning utav statliga företag, som i varje fall beräknades i sinom tid skola komma till utförande.

De sålunda vid 1931 års riksdag föreliggande skälen för anslags beviljande till beredskapsarbeten lära alltjämt kvarstå orubbade. Produktionskrisen inom näringslivet har, långt ifrån att visa tecken till en tillbakagång, i stället på allra sista tiden ytterligare skärpts, och arbetslösheten har på ett oroväckande sätt tilltagit; antalet hjälpsökande arbetslösa, som i februari 1930 utgjorde 15,400 och samma månad 1931 41,600, hade i februari månad innevarande år stegrats till icke mindre än 108,000. Motsvarande siffror voro vid utgången av april månad 1932 111,300 mot 11,400 och 39,400 samma tidpunkt 1930 och 1931.

Från dessa utgångspunkter och med beaktande av det nu äskade anslagsbeloppets jämförelsevis begränsade storlek i förhållande till de övriga omfattande ekonomiska hjälpåtgärder av skilda slag och på skilda områden, som krisen påkallat, har riksdagen — i anslutning till socialstyrelsens och arbetslöshetskommissionens uttalade uppfattning — ej velat motsätta sig Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag om fortsatt anslag till beredskapsarbeten med 3 miljoner kronor.

Beträffande grunderna för dispositionen av anslaget ansluter sig riksdagen till de av departementschefen härför angivna riktlinjerna, dock under framhållande att beredskapsarbetena böra alltjämt betraktas allenast som en försöksanordning samt att självfallet härvidlag måste jämsides med arbetslöshetssynpunkterna tagas i betraktande att till utförande som beredskapsarbeten allenast ifrågakomma företag, varav den praktiska nytan kan komma att stå i rimligt förhållande till nedlagda kostnader.

Under återopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, till *beredskapsarbeten för motverkande av arbetslöshet* för budgetåret 1932/1933 under titeln »Oförutsedda utgifter» anvisat ett reservationsanslag, att användas i huvudsaklig överensstämmelse med de av departementschefen i statsrådsprotokollet över socialärenden den 22 april 1932 angivna grunder, av 3,000,000 kronor.

Stockholm den 8 juni 1932.

Med undersätlig vörndnad.